

เทศน์เช้า วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาเกิดมา เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาเป็นมนุษย์อยู่ที่เวรกรรม เวลาเกิดในสมัยร่วมกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเขาเรียก “สหชาติ” คนที่สหชาติเขาต้องสร้างบุญกุศลของเขา อย่างตอนนี้ใครๆ ก็ถามว่า “เราตั้งความปรารถนาว่าเราจะไปเกิดพบพระศรีอริยมตตาไตรย”

“เราก็ถามว่าเอ็งมีสิทธิ์หรือ”

จนมีคนมาถามนะ “หลวงพ่อก หลวงพ่อกถามอย่างนั้นทำไม”

เพราะเราปรารถนาไปว่าเราอยากจะไปเกิดพร้อมพระศรีอริยมตตาไตรย เพราะเราคิดว่าภวานามันจะภวานาง่าย เพราะเวลาเราศึกษาแล้วเราต้องการพ้นจากทุกข์ ถ้าต้องการพ้นจากทุกข์เราก็บอกว่า “เราเกิดพระเจ้าสมณโคดมมันต้องทำลำบาก ต้องลงทุนลงแรงมาก จะไปเกิดพร้อมพระศรีอริยมตตาไตรย จะได้เป็นพระอรหันต์ไปเลย จะทำสะดวก ทำง่าย พระศรีอริยมตตาไตรย ท่านสร้างบุญญานิจการมามาก”

นี่ก็เหมือนกัน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอก “เราเป็นคนวานาน้อย อายุแค่ ๘๐ ปี” สิ่งที่เราสร้างไว้อายุน้อย ท่านสร้างมา ๔ อสงไขย นั่นสร้างมา ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย การสร้างมามหาศาลขนาดนั้น ถ้าการสร้างมามหาศาลขนาดนั้น เหมือนน้ำ น้ำมีจำนวนมาก เราแห้งแล้ง เราจะไปอยู่จำนวนมากได้อย่างไร เราก็ต้องทำให้เราชุ่มชื้นขึ้นมา ทำให้เรามีน้ำขึ้นมาเข้าไปสู่จำนวนมากนั้น นี่ก็เหมือนกัน ถ้าอยากปรารถนาไปเกิดพบพระศรีอริยมตตาไตรย เราก็ต้องสร้างบุญญานิจการของเรา เราต้องทำบุญกุศลไป ต้องสร้าง ต้องมีเป้าหมายไป

เราปรารถนาว่าจะไปเกิดพร้อมพระศรีอริยมตตาไตรย แล้วก็นอนรออยู่ที่นี่ ให้พระศรีอริยมตตาไตรยมาอุ้มไป มันไม่มีหรอก ทุกอย่างมันอยู่ที่การกระทำ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เราปรารถนาจะไปเกิดพร้อมพระศรีอริยมตตาไตรย เราก็ต้องตั้งเป้าปรารถนา หัดภวานาพุทโธให้เกิด

ปัญญาขึ้นมา ให้เกิดปัญญา ให้สร้างใจ ให้สร้างคุณงามความดีให้สมบูรณ์ ให้พร้อมที่จะไปเกิดที่นั่น ไม่ใช่ที่เราตั้งใจปรารถนาจะไปเกิดที่นั่นแล้วก็รอเวลาให้มันหมุนไป

เหมือนกับเล่นการพนัน พนันกัน เดิมพันว่าจะได้หรือไม่ได้ใจ แล้วก็เสี่ยงไปซะใหม่ แต่ถ้าความปรารถนาของเรา เราสร้างคุณงามความดีของเรา ในเมื่อเราเกิดมาเป็นมนุษย์ในปัจจุบันนี้ แล้วเราไม่มีความสามารถ นี่เรารู้ตัวตัวเองใจ เราเกิดมาในชาติปัจจุบันนี้ เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วเราไม่มีความสามารถที่เราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้พ้นจากทุกข์ไปได้ ถ้าเราไม่มีความสามารถที่จะปฏิบัติเพื่อให้พ้นทุกข์ไปได้ เราก็ปรารถนาไปพบพระศรีอริยเมตไตรยเพื่อเราจะได้ประพฤติปฏิบัติให้เป็นความจริงขึ้นมา นี่เราปรารถนาจะ

แต่คนที่เขาไม่เชื่อเขาบอกว่า “ชาติเดียวเท่านั้นแหละ เกิดมาชาตินี้ในภพสวรรค์ไม่มีหรือ การเวียนว่ายตายเกิดมันไม่มีอยู่จริง” นี่คนเขาไม่เชื่อ เขาคิดของเขาไปอย่างนั้น คนที่ไม่เชื่อ คนที่เขามีกิเลสหนา เขาถูกความนึกคิดแบบนี้ แต่ความนึกคิดแบบนี้มันก็อยู่ในหัวใจของเรา เพราะความเกิด คิดลบ-คิดบวก เวลาคิดถึงลบขึ้นมามันก็เกิดขึ้นมา นี่คบคนพาล เวลาคิดบวกขึ้นมา เราคบบัณฑิต ถ้าเราเชื่อของเรา เราปรารถนาของเรา ถ้าเขาไม่เชื่อของเขา เพราะเขาไม่ได้ปฏิบัติของเขา

ถ้าเราปฏิบัตินะ ขณะพุทธโศกๆ จิตมันลงสมาธิเราก็ทิ้งแล้ว เราก็ทิ้งนะ พอเราทิ้งขึ้นมา มันเป็นจิตที่ประพฤติปฏิบัติได้อย่างนั้น ผู้ที่ได้สมาธิเขาจะพูดเรื่องสมาธิ เขาเข้าใจได้ ผู้ที่ได้สมาธิแล้ว พอได้สมาธิ เพราะจิตเขาได้สัมผัสธรรมะ ใจ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต เวลาจิตเราสงบเราก็ได้สัมผัส เราก็ได้สัมผัสเงาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ถ้าจิตสงบแล้วนะ เราฝึกหัดใช้ปัญญา เราวิปัสสนา ปัญญา รู้แจ้งๆ เราจะซาบซึ้งคำพูดขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าภาวนามยปัญญา มันเป็นอย่างไร ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา เราจะซาบซึ้งมาก เราจะทิ้งมากเลยว่าถ้าปัญญาในพระพุทธศาสนา ปัญญาเกิดจากศีล สมาธิ ปัญญา ปัญญาที่เกิดขึ้นมาอย่างนี้มันมหัศจรรย์ขนาดไหน เพราะเราศึกษาขนาดไหน เรามีการศึกษา เรามีปัญญา เรามีเขาวนปัญญา

คูลี นักไต่वाที่เขาไต่वाที่ เขามีปัญญา มาก เขามีปฏิภาณมาก เวลาเขากลับบ้านของเขานะ เขาไปทุกข้ออยู่ในบ้านเขานั้นละ เวลาเขากลับบ้านไปแล้วเขาจะมีกินไม่มีกินนั้นอีกเรื่องหนึ่งนะ เวลาเขาได้ขึ้นมา เขามีปัญญา เขามีปฏิภาณทั้งนั้นแหละ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาสิ่งที่มีมันเกิดขึ้นมาในหัวใจว่าปัญญาๆ ถ้าเราไปเกิดภาวนามยปัญญาของเรา เราจะซาบซึ้ง พอซาบซึ้งขึ้นมา สรัทธา อจลสรัทธา ผู้ที่มีสรัทธา สรัทธามันคลอนแคลน เรามีสรัทธามา เรามีความเชื่อมั่นมาก เวลาความเชื่อมั่นมาก เราเกิดอุปสรรค เราเกิดความทุกข์ขึ้นมา เราก็บอกว่า “เราก็ทำบุญมหาศาล เราทำความดีมามาก ทำไมมันมีแต่ความทุกข์ๆ” นี่เริ่มคลอนแคลนแล้ว แต่ถ้าอจลสรัทธา ยังมีความทุกข์ความยากขนาดไหนนะ ความทุกข์ความยากมันมาทดสอบหัวใจเราทั้งนั้นแหละ ถ้าทดสอบหัวใจเรา หัวใจเราเข้มแข็ง

เวลาพระปฏิบัติ เห็นใหม่ โยมมีความสุขใหม่ ทางโลกคิดเลย “เอ! มันจะมีความสุขได้อย่างไรละ พระฉันมือเดียวมันจะมีความสุขได้อย่างไร เขากินข้าววัน ๔ มื้อ ๕ มื้อ เขายังมีความสุขแปลนในหัวใจ มันจะเป็นไปได้ได้อย่างไรว่ากินมือเดียวแล้วมันจะมีความสุข มันเป็นไปได้อย่างไร”

แต่เวลาพระเราปฏิบัติ เวลาบิณฑบาตมาแล้ว ถ้าเวลาจิตมันเริ่มดีขึ้น ถ้าภาวาไม่ได้มันก็ล้มลุกคลุกคลาน ถ้าภาวาได้ มันภาวาได้แล้วเกิดอุปสรรค อุปสรรคเกิดเพราะอะไร มันง่วงเหงาหาวนอน เวลาปฏิบัติแล้วมันสัปหงกโง่งง เขาเริ่มผ่อนอาหาร พอผ่อนมันก็ดีขึ้น พอผ่อนมันดีขึ้นเพราะมันเบา ธาตุขันธ์ไม่ทับจิต พอมันเบาขึ้นมาก็ปรารถนาให้ดีขึ้นจนต้องอดอาหารกันเลย อดอาหาร ๕ วัน ๑๐ วัน เขาอดอาหารกันไป

อดอาหารมันมีความสุขใหม่ อดอาหารโดยธรรมชาติที่วิทยาศาสตร์เขาคิดมันก็ถูก ถูกที่ว่าในเมื่อสารอาหารในร่างกายมันไม่มีมันก็ต้องมีความทุกข์เป็นธรรมดา เวลาอดอาหารขึ้นมาท้องมันจะร้องจ๊อกๆ ธรรมดา แต่เวลากำหนดพุทโธ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิเข้าไป เวลาจิตมันลงสิ่งที่ว่าเป็นความทุกข์ สิ่งที่ว่าหิวกระหายมันดับหมด โอ้โฮ! มันฟ้องใส นี่เขาปรารถนาความสุขอันละเอียดนั้น เขาปรารถนาเป้าหมายอันนั้น ถ้าปรารถนาเป้าหมายอันนั้นเขาต้องลงทุนลงแรงไป ต้องลงทุนลงแรง

ผู้ที่เขาปัญญาก็บอกว่า “อัครกิลมถานุโยค ทำให้ตนลำบากเปล่า”

ความลำบากเปล่า เห็นใหม่ ทำงาน งานที่เขารับผิดชอบมาก งานที่เขามีปัญหามาก เขาก็ได้ผลตอบแทนมาก เวลาคนที่เขามีปัญหามาก คุณิ เขาทำธุรกิจของเขา เขามีปัญหามาก เขาสร้างธุรกิจของเขาเข้มแข็งขึ้นมา ไอ้ของเรา ธุรกิจของเราสายป่านก็สั้น ทำอะไรก็ไม่ได้ใจของเรา เวลาเขาจะลงทุนลงแรงเขาบอกอัครกิลมถานุโยค เวลาเขาได้ผลตอบแทนมาเขาได้

ผลตอบแทนที่เป็นความจริงของเขา นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราทำ มันเป็นที่ความพอใจ มันทำเพราะมันเห็นผล

เวลาทุกข์ เราทุกข์ทางโลก ทุกข์แล้วทุกข์เล่า ทุกข์ซ้ำทุกข์ซาก แต่ของเราทุกข์ใหม่ เวลาปฏิบัติเวลาเข้มข้นขึ้นมาเป็นความทุกข์ใหม่? เป็นความทุกข์เพื่อจะพ้นจากทุกข์ ทุกข์เพื่อจะพ้นจากทุกข์มันทำจริงทำจริงจังขึ้นมา แล้วเวลาผลตอบรับขึ้นมา ถ้ามันสงบขึ้นมามันก็มีความสุข มันก็มีความจริงจังของมันขึ้นมา ถ้ามีความจริงจังขึ้นมา นี่ได้สัมผัสๆ ใ้อเรามันทำสิ่งใดแล้วมันไม่ได้ผลตอบแทนขึ้นมามันก็น้อยเนื้อต่ำใจอยู่อย่างนั้นแหละ นี่พูดถึงอำนาจวาสนาบารมี

ถ้าเราจะปรารถนาไปพบพระศรีอริยเมตไตรย เราก็ต้องสร้างคุณงามความดีของเรา ถ้าสร้างคุณงามความดี เรื่องของท่าน เรื่องของศีล เรื่องของสมาธิ เรื่องของปัญญา ทำปัญญาให้แจ่มแจ้ง รักษาหัวใจของเราให้มันเห็นตรงอยู่อย่างนี้ ให้มันเห็นตรง ตันมันตรง ปลายมันก็ตรง ตันมันคด ปลายมันจะตรงไปไหนล่ะ มันก็ไปไหนก็ไม่รู้ตามแต่ที่กิเลสมันจะหลอกเอา

เราทำของเราอย่างนี้เพื่อประโยชน์อย่างนี้ นี่เกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เวลาเกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราก็เกิดมาแล้ว เป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา คนถามบ่อยมาก บอกว่า “ทำบุญแล้วมันจะร่ำรวย ทำไมเศรษฐีโลกที่เป็นชาวพุทธมันไม่มีเลย เศรษฐีโลกเป็นศาสนาอื่นหมดเลย ทำไมชาวพุทธไม่ร่ำรวยแบบนั้นล่ะ”

เราก็ไปคำนวณกันที่ตัวเลขนั้นไง เราก็ไปคำนวณกันที่นั่นไง เราไปคำนวณกันว่าใครจะมีทรัพย์สมบัติมากไป แต่เราไม่คำนวณว่าใครมีหัวใจมากกว่ากันไง ใครมีจิตใจที่เป็นธรรมไปใครที่มีคุณธรรมในหัวใจไป ใครมีคุณธรรมในหัวใจนะ แล้วต่อไปในเมื่อเศรษฐกิจมันจะรุ่งเรืองทางตะวันออก เศรษฐีโลกชาวพุทธเยอะแยะไป แล้วมันจะมีมากขึ้นไปเรื่อยๆ แล้วมันจะเป็นเรื่อยๆ อันนั้นมันเรื่องของโลกไป

เรื่องของโลกมันก็เป็นส่วนหนึ่ง เพราะคนเราเกิดมามีกายกับใจ ร่างกายก็ต้องปัจจัย ๔ เราก็มองปัจจัย ๔ ได้ คนเกิดมามีรูปร่างหน้าตาที่ดี คนเกิดมาคนนั้นเป็นคนดี แต่ไม่เคยเห็นเลยว่าคนเกิดมาแล้วคนนั้นมีน้ำใจดี

ดูเด็กดี เด็กบางคนจิตใจมันดี อู้อู! มันดีมากๆ เลยนะ แต่เด็กบางคนมันก็คือของมัน คือประสาเด็ก เพราะเด็กมันไร้เดียงสา มันออกมาโดยธรรมชาติของมันเลยเด็กๆ แล้วมันแสดง

ออกมาอย่างนั้น พ่อแม่ที่รู้พ่อแม่ต้องให้ความอบอุ่นใจใหม่ พ่อแม่ต้องแก้ไขใจใหม่ เพราะอะไร เพราะมันเป็นสายเลือดของเราใจใหม่ อยากรู้ก็แล้วแต่มันก็เป็นลูกของเราทั้งนั้นแหละ สิ่งที เวลามันคิดดีๆ หัวใจที่มันเบิกบาน หัวใจที่มันดีมันมาอย่างนั้นแหละ

นี่ก็เหมือนกัน เรามาฝึกที่นี่ พระพุทธศาสนาสอนลงที่ใจ เพราะหลวงตาท่านบอกประจำ สิ่งทีสัมผัสศาสนาได้คือความรู้สึก คือใจเท่านั้นแหละ สิ่งที่เป็นหนังสือต่างๆ มันเป็นสื่อ สื่อเพื่อ เข้าไปสู่หัวใจ เพราะเราต้องไปค้นคว้า เราต้องไปศึกษา ศึกษาเสร็จแล้วต้องมาประพฤติปฏิบัติ ฉะนั้นถึงบอกว่าการศึกษา สุตมยปัญญา การศึกษา โลกเจริญด้วยการศึกษา...ใจ โลกเจริญด้วยการ ศึกษา พอศึกษามาแล้ว คุณติ คนจบมาด้วยกัน บางคนมันมีปัญญา เขาต่อ ยอดขึ้นไป เขาใช้ ปัญญา เขาวิเคราะห์หัวใจของเขาต่อ ยอดขึ้นไป แต่บางคนศึกษาจบมาแล้ว คุณติ เขาก็ทำหน้าที่ การ งานของเขา ขาดตกบกพร่องของเขา

นี่ก็เหมือนกัน ศึกษามาแล้วๆ ศึกษาเพื่อประพฤติปฏิบัติ นี่ก็เหมือนกัน ทางโลกศึกษา มาแล้ว ศึกษาไปทำหน้าที่การงานให้ประสบความสำเร็จทางชีวิต นี่ก็เหมือนกัน เราศึกษา ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา ศึกษาแล้วเราปฏิบัติของเราได้ใหม่ มันเป็น ความจริงใหม่ ศึกษาขึ้นมา ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด มีความรู้เยอะ เวลาพูดกัน พูดธรรมะกัน ปากเปียกปากแฉะเลย สมมติไม่รู้จัก

ถ้าเป็นสมมติ เห็นใหม่ คุณติ เราเที่ยวไปหาคนอื่น เรารู้จักตัวเราเองใหม่ เราเที่ยวไปมอง คนอื่น แล้วเรามองหัวใจเราใหม่ ถ้าจิตมันสงบเข้ามา มันละหัวใจของเรา ถ้าเราจิตสงบขึ้นมา จะ ศึกษาเล็กน้อยขนาดไหนต้องให้รู้จักตัวเอง รู้จักตัวเอง จิตมันสงบนะ พอจิตสงบ คุณติ คิด สมมติ ปัญญา

เวลามันมีศีลใจใหม่ พอจิตสงบขึ้นมา สัมมาสมาธิ เพราะอะไร เพราะศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ เราไม่เบียดเบียนใคร ปาณาติปาตา ฆ่าสัตว์ถึงจะขาดจากศีล ๕ แม้แต่กรรมฐานเรา แม้แต่พูด ส่อเสียด พูดกระทบกระเทือนเขา เห็นใหม่ นี่ปาณาติปาตาทั้งนั้นแหละ ถ้าจิตใจมันมีความ ละอายขนาดนั้น ถ้ามันเป็นสมาธิขึ้นมามันจะไปให้ร้ายใคร มันจะไปทำสิ่งผิดได้อย่างไร แต่ถ้า เป็นมิจฉา เวลาจิตสงบแล้วทำคุณไสยกัน ทำอะไรร้อยแปดพันเก้า

ฉะนั้น ศีล สมมติ ปัญญา ถ้าจิตมันสงบขึ้นมามันมีความสงบเข้ามา มันได้สัมผัส เห็นใหม่ ใจเท่านั้นทีสัมผัสธรรมะ แล้วถ้ามันสงบเข้ามามันมหัศจรรย์แล้ว คนถ้าจิตสงบมหัศจรรย์ ใน

ปัจจุบันนี้ ส่วนใหญ่แล้วนักปฏิบัติชาวพุทธเราในปัจจุบันนี้เห็นครูบาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติ สังกมสงฆ์ สังกมที่ปฏิบัติเขากำลังเขิดหน้าชูตา เราก็ปฏิบัติไปกับเขา ครูบาอาจารย์ที่ดึนนะ ท่านพยายามให้ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบขึ้นมา เขาจะเม้มปากเขานะ เขาจะพยายามรักษาใจของเขา แต่ในปัจจุบันนี้มันเป็นการบรรเทาทุกข์ ปฏิบัติเป็นการบรรเทาแก้กัน ว่างๆ ว่างๆ

คนเรานะ มันมีความทุกข์ มันมีภาระรับผิดชอบมาก ถ้าวันไหนมันวางภาระนั้นได้มันก็สบายใจ พอสบายใจก็คิดว่าอันนี้เป็นสมาธิกัน “จิตว่างๆ พระพุทธศาสนาสุดยอดเลย เมื่อก่อนฉันเป็นคนที่ถูกขี้ยากมาก แแบกรับภาระมหาศาล เดี่ยวนี้ได้ว่างแล้ว ปฏิบัติแล้วดีมากมาย เมื่อก่อนเป็นคนขี้โกรธมาก เดี่ยวนี้ไม่โกรธเลยนะ เมื่อก่อนเป็นคนหลงใหลเล่นการพนัน เดี่ยวนี้ไม่ทำทั้งนั้นเลย” แป็บเดียว ปีหน้ามาเจอมันนะ มันไปยิ่งกว่านั้นอีกเวลามันเสื่อม เวลาบรรเทาทุกข์ๆ ใอนันมันเป็นสมาธิหรือ มันว่าว่างๆ ว่างๆ

ใช่ พระพุทธศาสนาสิ่งที่ประเสริฐมาก พระพุทธศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี ถ้าคนเป็นคนดีแล้วมันผิดตรงไหน? มันไม่ผิดหรอก มันไม่ผิด แต่มันเป็นโลกียะ มันเป็นเรื่องโลก แต่ถ้ามันเป็นความจริงนะ ศีล สมาธิ ปัญญา มันส่งต่อยอดขึ้นไป ถ้าจิตมันสงบแล้ว ถ้ามีอำนาจวาสนา นะ ยกขึ้นสู่วิปัสสนา เขาจะเห็นภวานามยปัญญา เราจะเข้าใจพระพุทธศาสนาอีกซึ่งกว่านี้ ลึกซึ่งกว่าที่เราเข้าใจกัน ลึกซึ่งกว่าที่เราเข้าใจกัน ถ้าไม่ลึกซึ่งกว่าที่เราเข้าใจกันนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมทำไมทอดธุระละ มันจะสอนใครได้อย่างไร เราจะพูดกับเขาให้เข้าใจได้อย่างไรว่าปัญหาของโลกมันเป็นเรื่องหนึ่ง ปัญหาของธรรมมันเป็นเรื่องหนึ่ง

ปัญหาของโลกคือโลกียปัญญา ปัญหาของโลกคือปัจจัยเครื่องอาศัย ปัญหาของโลกคือความหมักหมมของใจ ใจที่มันแบกรับภาระที่ความทุกข์ นี่ปัญหาของโลก โลกทัศน์คือความรู้สึกนึกคิดมันเป็นปัญหาของโลก แล้วถ้าจิตสงบแล้วถ้ามันยกขึ้นวิปัสสนา ปัญหาของธรรม โลกุตตรธรรม ปัญญาอย่างนั้นมันปัญญาอย่างไร แล้วขนาดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังบอกว่าจะไปสอนเขาได้อย่างไร จนทอดธุระ จนพรหมมานิมิตต์ หนึ่ง จนท่านสร้างอำนาจวาสนามาจะร้อยสัตว์ขนสัตว์ หนึ่ง ร้อยสัตว์ขนสัตว์ หนึ่ง ถึงต้องตอกย้ำกันให้ลงเข้าไปสู่ความจริงนั้น ให้เข้าไปสู่หัวใจ หัวใจที่สัมผัสธรรมๆ

พอมันสัมผัสสัมมาสมาธิขึ้นมา ถ้ามันยกขึ้นวิปัสสนา แล้วมันรู้จำเพาะตนๆ มันสำคัญตรงนี้ สำคัญที่รู้จำเพาะตนใจ เห็นใหม่ ในเมื่อทางวิชาการขึ้นกระดานดำเลย “อ้าว! เป็นอย่างนั้น

นะ” อธิบายเลย แต่ถ้ารู้จำเพาะตน รู้จำเพาะตนเราจะควักออกมาจากหัวใจได้อย่างไร รู้จำเพาะตนเวลา ชมมสากจุมมา ใจ

เวลาหลวงปู่มันท่านสอน ท่านสอนขึ้นมา เวลาหลวงปู่คือ หลวงปู่คือท่านปฏิบัติของท่านถึงที่สุดแห่งทุกข์เหมือนกัน เวลาไปคารวะหลวงปู่มันที่หนองผือ เขาแจกอาหารกันอยู่ หลวงปู่คือท่านฉันเลย

“คือทำไมทำอย่างนั้นล่ะ”

“อ้าว! ก็ผมหิว”

คำนี้มันสำคัญนะ สำคัญเพราะมันเป็นสัจจะใจ มันเป็นธรรมใจ ความทุกข์ใจ “ก็ผมหิว”

แจกอาหารกันอยู่ หลวงปู่คือท่านฉันเลย แล้วหลวงปู่มัน ใครไปทำอย่างนั้นได้ หลวงปู่มันก็ถาม “คือทำไมทำอย่างนั้นล่ะ”

“อ้าว! ก็ผมหิว ผมหิวผมก็ฉัน”

แล้วเวลาท่านเทศน์ท่านบอกว่า “ใครอย่าทำแบบหลวงปู่คือนะ หลวงปู่คือท่านได้คุณธรรมะกันแล้ว ท่านรู้เท่าทันกัน ท่านเสมอกัน”

นี่ใจ ไม่รู้ได้อย่างไร รู้จำเพาะตน รู้จำเพาะตนแล้วมันอยู่ในหัวใจ ควักออกมาสู้กันไม่ได้ ทำไมหลวงปู่มันท่านถึงยอมรับหลวงปู่คือล่ะ ทำไมหลวงปู่คือเวลาท่านพูดออกไปพูดด้วยความองอาจกล้าหาญนะ มีพระองค์ใดบ้างกล้าไปทำต่อหน้าหลวงปู่มันอย่างนั้น มีพระองค์ไหนบ้างกล้าทำอย่างนั้น แต่ในเมื่อคนที่ทำอย่างนั้นได้เขาต้องมีคุณธรรมในใจของเขา เขามีหลักความจริงของเขา เขามีคุณธรรมของเขา เขาถึงได้กล้าทำตามความจริงอันนั้น คนถ้าไม่มีความจริงในหัวใจมันไม่กล้าทำอะไรหรอก มันระแวงไปหมดแหละ สงสัยไปหมดแหละ ทำครึ่งๆ กลางๆ เงอะๆ งะๆ ไม่มีความจริงอยู่ในหัวใจ ถ้าคนมีความจริงในหัวใจ เขากล้าหาญของเขา เขาทำความจริงของเขา เพราะหลวงปู่มันท่านตรวจสอบ หลวงปู่มันท่านเป็นความจริง ถ้ามาโกหกต่อหน้า มาพูดต่อหน้าท่านได้อย่างไร

นี่ใจ บอกว่ามันรู้จำเพาะตนนะ แต่สู้รู้กับสู้รู้เขาสู้กัน สู้รู้เขาสู้ได้ อย่างมาพูดว่า “ฉันรู้ๆ ฉันรู้ แต่ฉันพูดไม่ได้”...พูดไม่ได้ก็คือไม่รู้ใจ คนรู้ทำไมพูดไม่ได้ คนรู้ต้องพูดได้ แม้แต่พระปัจเจก

พุทธเจ้าเวลาสอนไม่ได้ๆ พระปัจเจกพุทธเจ้าก็สอนได้ แต่สอนได้ในชีวิตของท่าน แต่ถ้าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยต่อเนื่องมาได้ วางธรรมวินัย หมายถึงว่าพระไตรปิฎก วางธรรมวินัย เทศนาว่าการขึ้นมา จดจาริกมา นี้ต่อได้ พระปัจเจกก็พูดตามความถนัดของท่าน แต่ถ้าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ทำได้ ทำได้ทั้งนั้นแหละ ทำได้ขอบเขตแค่ไหน บอกว่า “ไม่ได้ๆ เลย”...รู้จำเพาะตนๆ แต่รู้จริงๆ รู้ในหัวใจนี้ ทำได้จริง นี่ถ้าทำได้จริง

เราเกิดมาเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เกิดมาแล้วบอกว่า “เราทำไม่ได้ เราก็จะรอพระศรีอริยเมตไตรย” พอไปถึงเกิดพร้อมพระศรีอริยเมตไตรยก็บอกยังทำไม่ได้ จะรอต่อไป ไร รออนาคตวงศ์ไปเรื่อย พอไปอยู่กับพระศรีอริยเมตไตรยก็บอกว่าจะไปอนาคตวงศ์อีก ๑๐ องค์ จะไปรอ จะไปนุ่นนะ ผลัดไปเรื่อย ผลัดไปเรื่อย นี่เป็นความเห็นของเราละ ความเห็นของเรากับความจริง ถ้าปัจจุบันนี้ถ้าเราจริง เราต้องได้ประโยชน์ในปัจจุบันนี้ ทำปัจจุบันนี้ให้ได้จริงขึ้นมาเราไม่ดูถูกตัวเองไป

สิ่งที่มีค่าที่สุดคือความรู้สึกละ สิ่งที่มีค่าที่สุดคือหัวใจของเรา การที่เราทำบุญกุศลนี้แสดงออก สร้างอำนาจวาสนาบารมีธรรมให้มัน คูณ พระเราเข้าขึ้นมาสวดมนต์ทำวัตรเช้า ทำวัตรเย็น ก็ทำวัตรของเรา สร้างอำนาจวาสนาบารมี แล้วก็ภาวนาต่อเนื่องไปๆ หน้าที่ของพระงานของพระคืองานการภาวนา งานของพระคืองานหาพุทธโศ ค้นหาใจของตัวให้เจอ แล้วประพฤติปฏิบัติตามความจริงขึ้นมา แต่ข้อวัตรปฏิบัติ เครื่องอาศัย โลกเขายังมีรมมีรัง โลกเขาต้องมีที่พึ่งอาศัย พระก็ต้องมีที่พึ่งอาศัย นั่นคือข้อวัตรปฏิบัติ ทำเพื่อจะดำรงชีวิต ทำเพื่อเครื่องอยู่อาศัย แล้วรักษาชีวิตนี้ไว้เพื่อประพฤติปฏิบัติ เพื่อค้นคว้าหาความจริงในใจของตัว เอวัง